

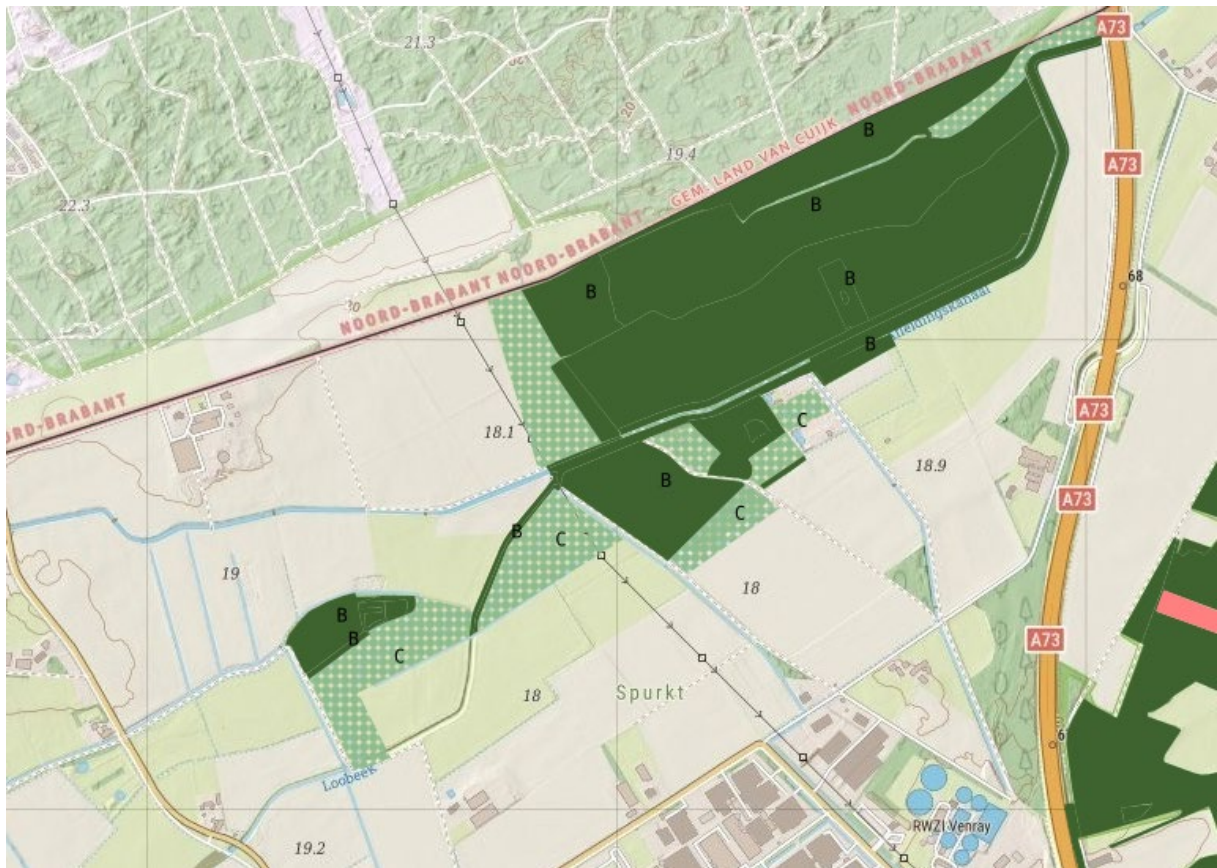
Natuurontwikkeling Smakterheide

Aan de noordrand van bedrijventerrein Smakterheide ligt het dal van de Loobeek. De Loobeek en het dal zijn belangrijke landschappelijke en ecologische elementen binnen de gemeente Venray. Beekdalen worden in het algemeen beschouwd als belangrijke elementen in de strijd tegen de negatieve effecten van klimaatverandering. Beekdalen hebben een van oudsher bufferende werking. Hiermee wordt bedoeld dat in de lager gelegen dalen grote hoeveelheden water kan worden vastgehouden. In natte perioden belangrijk om op andere plekken overlast van water te voorkomen door al dat water in het beekdal vast te houden en tijdens droge perioden juist om er water uit te kunnen onttrekken als er elders tekorten ontstaan. In combinatie met deze waterbergende functie zijn ze ook van groot belang als leefgebied van tal van bijzondere planten- en diersoorten. De beekdalen vormen ook een verbinding tussen de hoogveengebieden van de Peel in het westelijke deel van de gemeente en het dal van de Maas in het oosten.

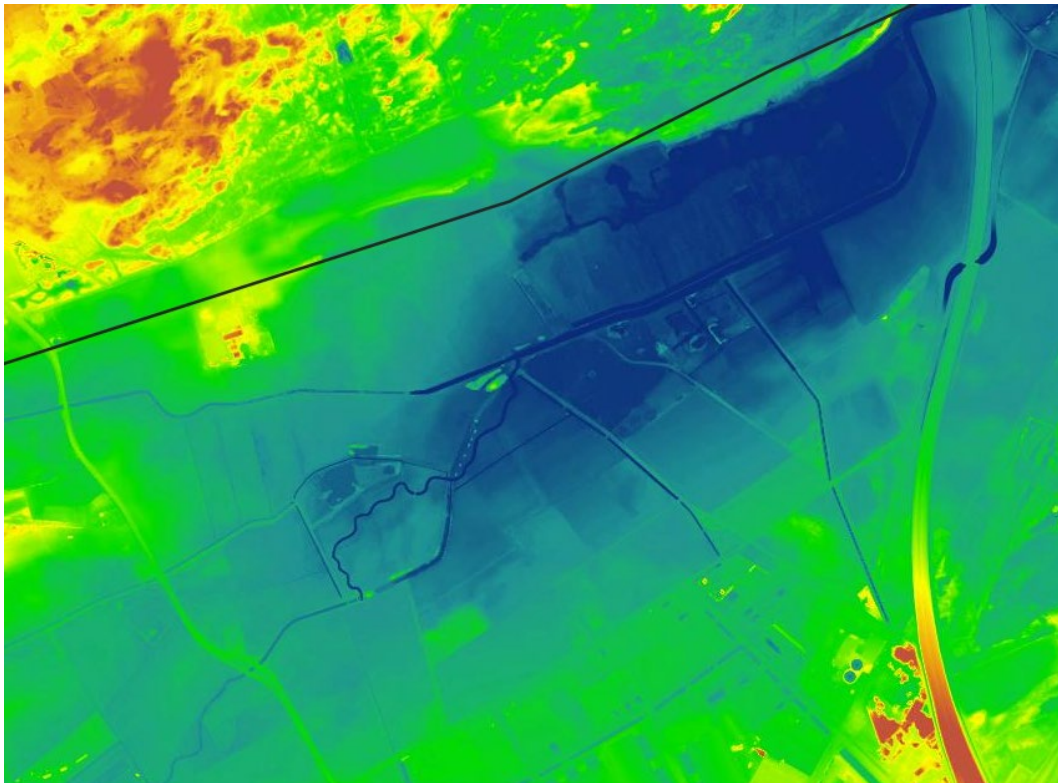
Figuur 1: Plankaart uitbreiding bedrijventerrein Smakterheide-Noord met aan de noordrand de natuurontwikkeling (groen).

Aan de noordzijde van de kern van Venray ligt het natuurgebied Smakterveld dat in beheer is bij Staatsbosbeheer. Dit natuurgebied loopt grofweg vanaf de imaginaire lijn vanaf de Nijverheidsstraat naar het noorden toe (bestaand zandpad) tot aan de Rijksweg A73. Ten westen van dit zandpad en de Overloonse weg is het grondgebruik agrarisch. De gronden hebben een natuurbestemming in het omgevingsplan en hebben de status van Nationaal Natuur Netwerk in het provinciaal natuurbeheerplan.

Figuur 2. Uitsnede uit het provinciaal natuurbeheerplan (2025) met bestaande natuur uit het Nationaal Natuur Netwerk.

In dat zelfde natuurbeheerplan heeft de provincie de beheertypen benoemd die met het beheer worden nagestreefd. De beheertypen hier variëren van N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland, N10.01 Nat schraalland en N14.01 Beek- en rivier begeleidend bos. Met name de beheertypen nat schraalland en beek begeleidend bos zijn typische beheertypen voor vochtige tot natte beekdalen.

Figuur 3: Uitsnede van het actuele hoogtebestand van Nederland (AHN).

Op het actuele hoogtebestand is goed te zien dat de beekdalgronden van de Loosbeek ten noorden van de Spurkt laag liggen ten opzichte van de omgeving. Linksboven in de uitsnede duiden de oranje en rode kleuren op hoge gronden van de Overloonse Duinen, rechtsonder het talud van de A73 over de Maasheseweg. De blauwe en donkerblauwe gebieden vormen het beekdal waarin ook de loop van de Loosbeek goed te zien is. Juist deze gronden vormen een belangrijke schakel in een klimaatbestendig beekdal omdat hier de bergingscapaciteit van water ligt. Hoe donkerder het blauw, hoe lager het maaiveld ligt en dus ook hoe eerder deze gronden inunderen (overstromen). Hier liggen vooral natte schraallanden en moerasachtige vegetaties. De overgangen tussen de donkerblauwe delen en de groene delen liggen minder laag en zijn uitermate geschikt voor de ontwikkeling van beek begeleidend bos en vochtige graslanden. Met name in de winter staat het grondwater tot net onder en plaatselijk boven het maaiveld, maar zakt in de zomer wat dieper weg. Dit zijn goede uitgangspunten voor bossen zoals elzenbroek. De groen delen zijn de hoger gelegen gronden en zijn daardoor droger. Hier heeft de ontwikkeling van drogere bossen en kruiden- en faunarijke graslanden meer potentie.

De gronden die in het plangebied zijn aangemerkt als natuur zijn de gronden op de overgang van donkerblauw naar groen en daarmee geschikt voor de ontwikkeling van beek begeleidende bossen (N14.02) zoals elzenbroekbos en vochtige graslanden, bijvoorbeeld N10.02 Vochtige hooilanden.

Natuurontwikkeling en bedrijventerrein Smakterheide-Noord

De natuurontwikkeling is nauw verbonden met de realisatie van het bedrijventerrein Smakterheide-Noord. Dit beoogde bedrijventerrein ligt op de overgang van de hogere gronden van Venray en het lager gelegen beekdal van de Loosbeek. Door dit gebied als natuur in te richten kan het belangrijke functies vervullen. Naast versterken van de biodiversiteit vanwege nieuw leefgebied speelt het ook een belangrijke rol in de klimaatadaptatie, namelijk het voorkomen van wateroverlast door hevige regenbuien en voorkomen van verdroging door het hemelwater ter plaatse op te vangen en in de

bodem te laten infiltreren. Hemelwater dat op de daken van de bedrijfsgebouwen valt wordt opgevangen in het lager gelegen natuurgebied waar het kan infiltreren in de bodem. Als het hemelwater niet wordt opgevangen maar wordt afgevoerd draagt het in sterke mate bij aan verdroging. Dat wordt met opvangen en infiltreren voorkomen. Daarnaast levert het opvangen van hemelwater in het natuurgebied een bijdrage aan het voorkomen van wateroverlast bij hevige buien, zowel op het bedrijventerrein als in het aangrenzende beekdal. Hiermee zadelen we geen andere partij met het probleem van overtollig water op maar lossen het zelf op. Omdat de Loobeek een relatief kort beektraject kent heeft hevige neerslag direct een effect op de waterstanden in de beek. Dezelfde buien laten ook neerslag vallen op het bedrijventerrein. Dit water moet opgevangen worden in het natuurontwikkelingsgebied. Het natuurgebied heeft daarmee een belangrijke water bufferende functie en voorkomt daarmee wateroverlast verder stroomafwaarts als gevolg van extra hoge afvoeren in de Loobeek. Gronden in landbouwkundig gebruik hebben zo'n buffercapaciteit niet.

Grote delen van het beekdal zijn recentelijk heringericht tot natuur waardoor het beekdal een meer natuurlijk karakter heeft gekregen. Dit is duidelijk zichtbaar in het gebied ten noorden van de kern van Venray. Vanuit het beekdal bekeken is de overgang tussen het beekdal en het huidige bedrijventerrein Smakterheide erg hard. In het beekdal wordt het zicht op Venray gedomineerd door de aanwezige bedrijfsgebouwen die een harde grens vormen. Een dergelijke grens is ongewenst. Een dergelijke beleving nodigt niet uit voor extensieve vormen van recreatie zoals wandelen (positieve gezondheid). De natuurontwikkeling zal zorgen voor een zachte overgang tussen het bedrijventerrein dat op deze manier zo optimaal mogelijk worden ingepast. Tevens biedt het nieuwe natuurgebied mogelijkheden voor een ontspannende lunchwandeling vanuit het bedrijventerrein.